Өзбекстан Республикасы

Ташкент

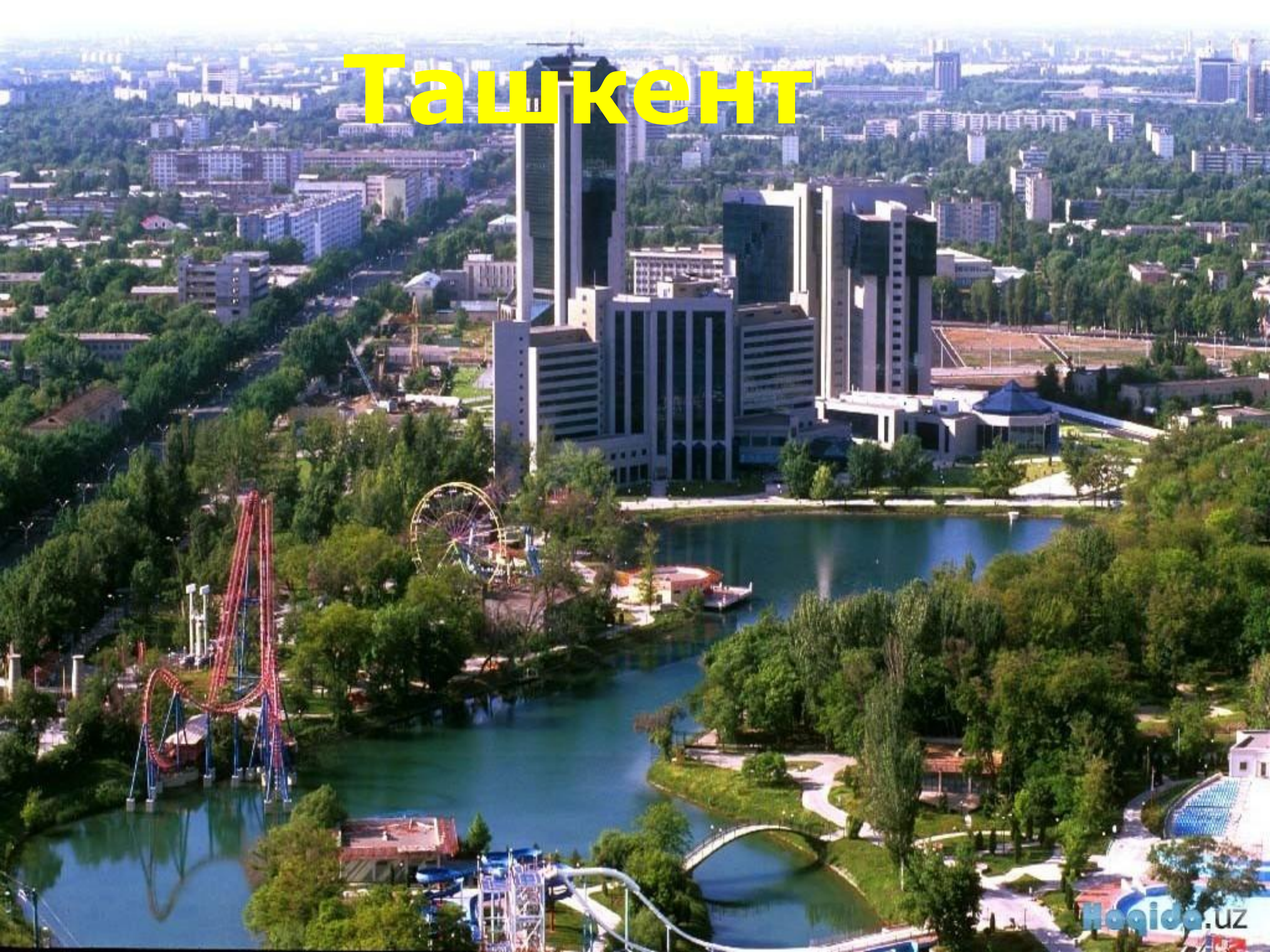

Ташкент – қала, Өзбекстан Республикасының астанасы, Ташкент облысының орталығы, Орта Азияның ірі транспорт кешендері және мәдени орталықтарынан. Республиканың солтүстік-шығысында, Тянь-Шань таулары етектерінде, 440-480 метр биіктікте, Шыршық өзенінің жағасында жайласқан.. Халқы 2 340 900 адамды құрайды. Қала Қазақстан шекарасына жақын орналасқан Тектоникалық жағынан Ташкент өте белсенді жерде тұр, сондықтан жердің сілкінулері сирек емес. 1966 жылы болған зілзаланың күші Рихтер кестесі бойынша 7.5-ке жетті. Ташкент уақыты Гринвич уақытынан 5 сағат алда (UTC/GMT +5). Ташкенттің орналасу координаттары: 41°18′N, 69°16′E.

JCGRAFIKA.COM

Климаты

Климаты континентал, ыстық, құрғақ жаз күндері және де суық қыс климатымен Қала басқа дүние қалаларымен ерекшеленіп тұрады. Жылдық орташа температура 13,5 °С. Жазда есе температура 35 °С қа , қыста есе температура −25,-30 С° қа жетеді.

Жауынгершілік ноябрь және март айларында

Ел: Өзбекстан
Кіреді: 11 аудан
Әкімі: Усмонов Рахмонбек Жахонгирович Б.з.б 5-3 ғасыр Юни, Чач, Шаш, Бинкат
Жер аумағы / Негізі қаланда: 334,8 км²
Орташа биіктігі / Бұрынғы атаулары: 455 м
Ресми тілі: өзбек тілі
Тұрғыны: 2 340 900
Тығыздығы: 6859,3 адам/км²
Агломерациясы: 6,5 млн.ға жақын
Ұлттық құрамы: өзбектер 63,0% Орыстар 20,0% татарлар 4,5% корейстер 2,2% Қазақтар 1,2% Т.б. 7,0%
Діні құрамы: Мусылмандар, хриатиандар жіне т.б.
Телефон коды. +998 71
Почта индексі: 100000
Автомобиль коды:
Ресми сайты:

Етимологиясы

Орта ғасырлар заманында қала «Чач» деп аталды. Кейінірек ол «Чач қаласы» деген мағына беретін «Чачканд» деп атала бастады. Канд, қанд, кент, кад, кат, куд, осы жалғаулардың бәрі көне парсы тілінен алынған, ол қала дегенді білдіреді. Мысалы, Самарқанд, Жаркент, Пенжикент сияқты қалалардың аттары осылай пайда болған. 16-шы ғасырдан кейін Чачканд деген атау «Ташканд» деген түрге өзгерді. Түсініксіз ескі атауына қарағанда жаңа атау («Тас қала») халық этимологиясының арқасында түсініктірек бола бастады. Ташкент деген түрі орыс тілінің әсерінен қалыптасқан.

JOGRAFIKA.COM

Тарихы

Чач патшалығының б.з.д. 5-ші-3-ші ғасырларда соғылған басты қаласының қамалының пішіні төртбұрышты болған, ол Сырдария өзенінен 8 километр оңтүстікте орналасқан. Б.з. 7-ші ғасырында Шаш патшалығында шамамен 30 қала мен 50 шақты каналдың желісі болған, соның арқасында ол соғдылықтар мен түркілердің арасындағы сауда орталығына айналды. 8-ші

ғасыр Х д о ы р ц е ң зм а д л і ғ к а т ш ер қы
қа б л ө а л н і ы гін 1 д 2 е 14
қ ж а ы л л а ы м т ұ о с н ы а л д м ы а,
н б д і а р р а д қ ы Ш ң ы б ң и ғ л ы іг с іне
ө ха тт н і н. ың әскерлері 1219
жылы оны қайтара тонады. Әмір Темір әулеті және одан кейінгі Шайбан әулетінің билігінің ... айта жанданып,

Патша Черняев пен оның қарамағындағы адамдарға марапат пен сый-сыяпаттарды үйіп-төкті, бірақ Черняевтың тұрақсыз мінезін еске алып, көп ұзамай оны генерал фон Кауфманмен алмастырды. Ташкентке тәуелсіздік берілмек түгілі, ол жаңадан құрылған Ресей Түркістаныны аймағының орталығына айналдырылып, фон Кауфман соның бірінші генерал-губернаторы болып тағайындалды. Ташкенттің жанында орыс поселениесі құрылып, орыс қоныстанушылары мен саудагерлері ағыла бастады. Ресей мен Құрама Патшалықтың арасындағы «Үлкен ойын» атты Орталық Азияның үстінен билік үшін тайталастың кезінде Ташкент тыңшылықтың орталығына айналды. 1889 жы... Каспий темір жолы са... салған теміржол жү...

20-шы ғасырдағы тарихы

Абай «**Біраз сөз қазақтың түбі қайдан шыққаны туралы» еңбегінде Шыңғысхан қазақ даласын жаулап алып, Орта Азияға шапқыншылық жасағанда, отырықшылыққа айнала бастаған қазақтарды да көшіріп ала кеткен: «Сонан соң бұлар бұрынғы Апа тауды қалдырып, Ташкент төңірегіндегі тауларды мекен** [illegible]

20-шы-30-шы жылдары [illegible] »т.б.

[illegible] қарқынмен дамыды. Сол арқылы қаланың орыс тілді тұрғындарының саны да қатты өсті, соғыс [illegible] аймақтарынан шамамен 1 миллион адам көшірілді. Орыстардың саны Ташкент тұрғындарының жартысына жетті

1966 жылғы сәуірдің 26-сында Ташкентте жойқын жер сілкіну болды (Рихтер кестесі бойынша 7.5 балл). 300 000-нан астам адам үйсіз қалды.

1991 жылы Кеңес Одағы ыдыраған кезде Ташкент Кеңес Одағындағы тұрғын саны жағынан 4-ші орында және техниканың ірі орталығы еді. 1991 жылдан бері қаланың экономикасы, мәдениеті мен сырт көрінісі зор өзгерістерге ұшырады. Тарихтағы ең биік Ленин ескерткіші Өзбекстанның картадағы бейнесі сызылған глобус ескерткішімен алмастырылды. Кеңес заманында соғылған ғимараттармен бірге жаңа, осы заманғы ғимараттар пайда болды.

2007 жылы тарихи құндылығы бар мешіттер мен басқа діни ғимараттары көптеп кездесетіндіктен Ташкент Ислам дүниесінің мәдени астанасы болып жарияланды

Қаланың көрнекті орындары

1917 жылғы төңкерістен кейінгі болған өзгерістердің нәтижесінде және әсіресе 1966 жылғы жер сілкінуден кейін Ташкент көптеген дәстүрлі сәулеттік мұраларынан айырылды. Алайда онда мұражайлар және кеңес дәуірінің ескерткіштері көптеп кездеседі

кілдаш медресесі

19-шы ғасырда қалпына келтірілген бірқатар 15-ші ғасыр мазарлары. Солардың ең үлкені — Моғол империясының негізін қалаушысы Бабурдың үлкен атасы Жүніс ханның мазары.

Жүніс ханның мазары

Төле би мазары

Абдулла ханның билік құрған кезіне (1557-1598) жататын бұл мешітті қазіргі таңда Мауараннахр мұсылмандарының діни басқармасы қалпына келтіріп жатыр. Оны кейін мұражайға

Төле би Ташкентте жерленген. Оның мазары қазіргі кезде Қарлығаш би мазары деп аталады

нязь Романовтың сарайы

Әлішер Науаи атындағы опера және балет театры

Бұл ғимарат — Мәскеудегі Ленин мавзолейінің авторы сәулетші Алексей Щусевтің жобасы бойынша 1940-1947 жылдары салынған. 1947 жылдың қараша айында Әлішер Науаидың 500-жылдығы аталып жатқан кезде театр салтанатты түрде ашылып, оған ұлы ақынның аты берілді. Тетардың көрермендер залының сыйымдылығы 1400 адам, сахнасының ауданы 540 шаршы метр. Көрермендер залының екі жағында үш қабатта орналасқан алты фойе сол кезде Өзбек КСР-інің құрамында болған

Қолданбалы өнер мұражайы

Бұл музей патша заманындағы бір бай дипломат үшін салынған үйде орналасқан. 19-шы-20-шы ғасырдың қолданбалы өнер туындыларының жиынтығынан гөрі үйдің өзі көбірек назар тартады

Әмір Темір мұражайы

Жалтырар күмбезді, іші ағаған көк ерекше көркем әсемделген бұл бір зәулім ғимарат (оң жақтағы фотода бейнеленген). Ішінде көрерменнің назарын Әмір Темір мен Ислам Каримовтың көрмесі өзіне

Күш - әділеттедір...

Әмір Темір

Мустақиллик алаңы саябағы

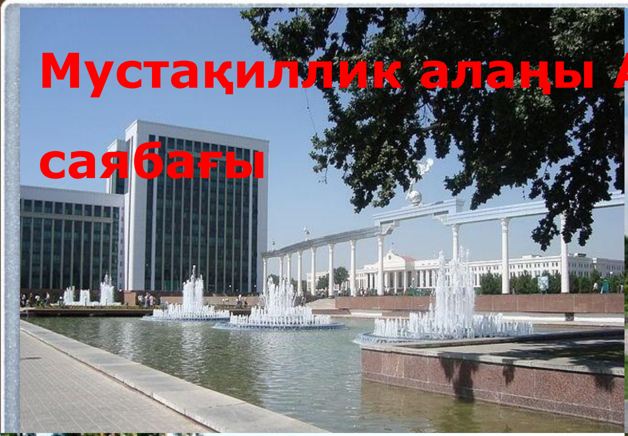

АмирТемур саябағы

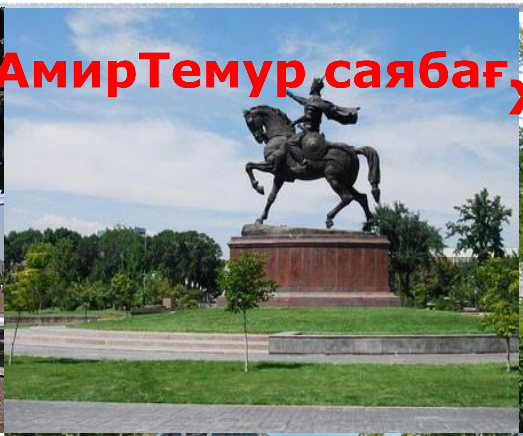

Жапон жасыл

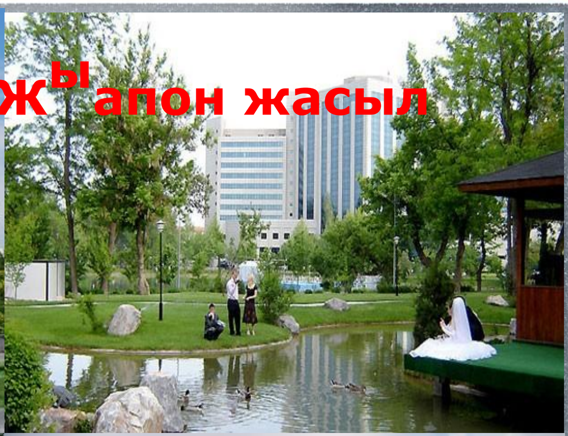

Мирзо Улуғбек паркі

Бобур паркі

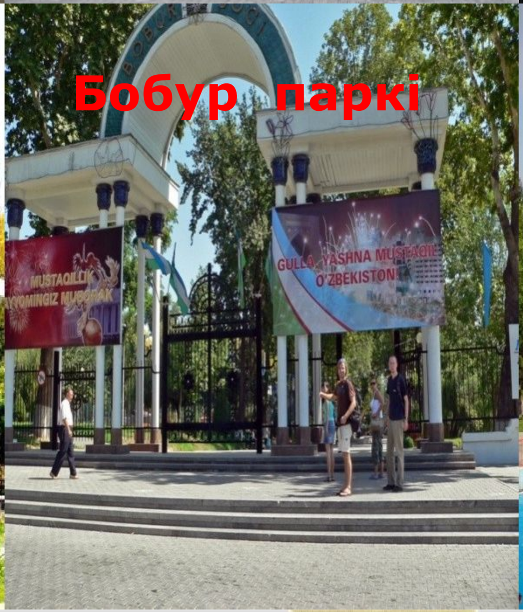

Аква парк

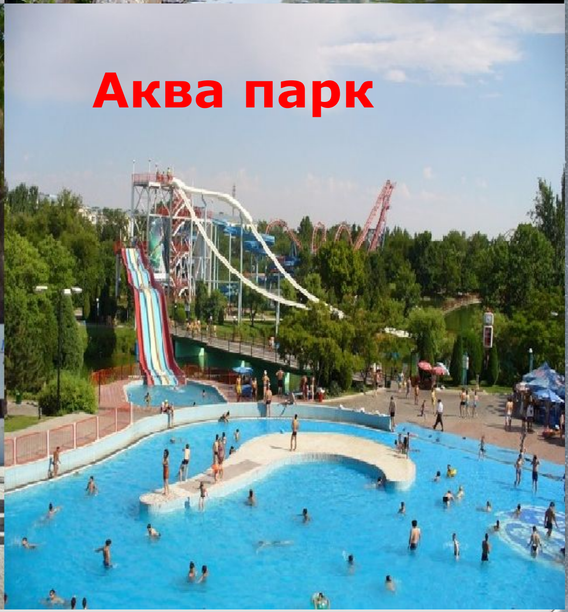

Сонымен қатар Ташкент қаласында жоғарыда көрсетілгендей дем алу саябақтарымен ойын-

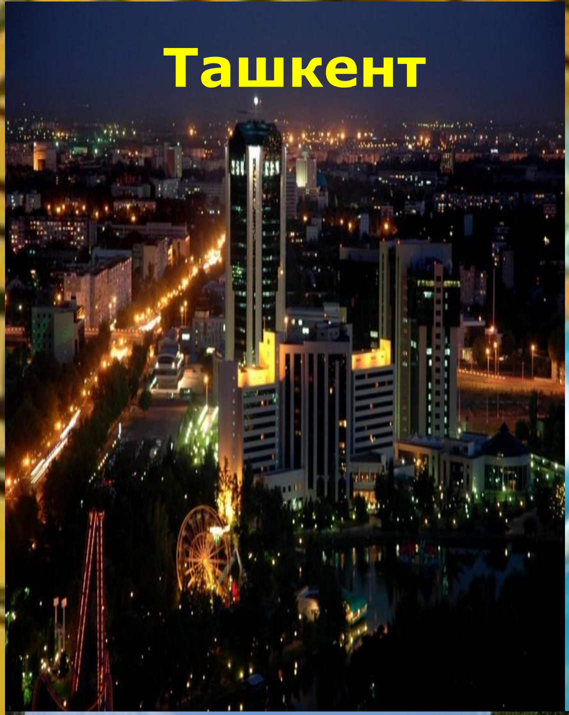

Туризм бойынша Ташкент қаласы әлемге шығыс елі болып танылған Самарқанд, Бухара, Хиуа қалаларынан кейінгі орталық болып табылады.Қалада мәдени-танымдық, ойын-сауықтық, іскерлік, этностық және т.б. туризм

Экономикасы

Қала экономикасының басты саласы — машина жасау: «Ташкент трактор зауыты», «Ташсельмаш», «Узбексельмаш», «Таштекстильмаш», «Узбекхлопкомаш», «Ташкент экскаватор зауыты», "Ташкент электр машина жасау зауыты, Ташкент тепловоз жөндеу зауыты, Чкалов атындағы ұшақ жасау зауыты (ТАПОиЧ) және тағы басқа

Электронды техника жасап шығаратын зауыттар бар: резисторлар, интегралды схемалар және басқа бөлшектерді жасап шығаратын «Фотон», «Спутник», «Миконд» зауыттары, Ташкент радиоэлектронды аппаратура зауыты және Ташкент электронды есептеуіш машиналары зауыты «Алгоритм», автоматтандырылған басқару жүйелері мен байланыс құралдарын жасап шығарушы Ташкент электромеханикалық зауыты

Сонымен бірге жеңіл (мақта-мата, тоқыма, аяқкиім және т.б. шығаратын), құрылыс, химия, мұнай-химия, химия-фармацевтика, тамақ өнеркәсіптері де дамыған.

Білім беру, мәдениет және ғылым салалары

Қалада 21 университеттет және басқа жоғары оқу орындары бар:

Ташкент мемлекеттік техникалық университет
«Келажак илми» Халықаралық бизнес мектеб
Ташкент ақпарат технологиялары университет
Ташкенттегі Вестминстер халықаралық униве
Өзбекстан ұлттық университеті (бұрынғы Та
Дүниежүзілік экономика және дипломатия ун
Ташкент мемлекеттік экономикалық университ
Ташкент мемлекеттік заң институты
Ташкент қаржы институты
Мемлекеттік шет тілдері университеті
Консерватория
Ташкент мемлекеттік дәрігерлік академиясы
Шығыстану институты

Өзбекстан ҒА физика-техника институты, Электроника институты, Ұлығбек кентінде орналасқан Ядролық физика институты және тағы көптеген басқалары

11 театр

22 мұражай

Өзбекстан Ғылымдар Академиясы Ташкентте орналасқан.

БАҚ

Өзбек тілінде 9 газет, ағылшын тілінде 4 газет, орыс тілінде 9 жарияланым шығады.

Бірнеше телевизиялық және кабельді телевизиялық ғимараттар, соның ішінде Ташкент телевизиялық

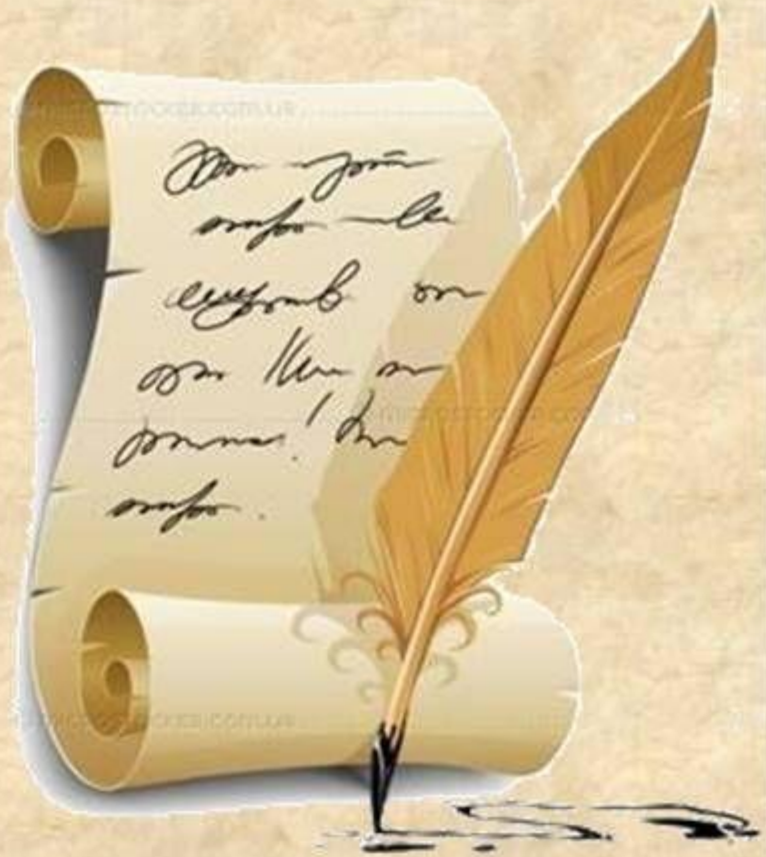

kausar

Қала көлігі

Автобус

Трамвай

Такси

Метро

Троллейбу

Сонымен қатар Ташкент – Самарқанд тез жүрер пойызы

Қала туралы қызықты мәліметте

Ташкент телевизиялық мұнарасы Орталық Азиядағыең биік ғимарат болып табылады. Биіктігі 375 метр, дүние жүзіндегі 9-шы орында;
Ташкентте 19-шы ғасырдың екінші жартысына дейін құл базары болған. Онда адамдар еркін сауда-саттыққа салынып, малға, үй мүлігіне айырбас жасалып отырған;
19-шы ғасырдың соңында Ташкенттің төңірегіндегі өзендердің қамыс тоғайларында жолбарыстар тіршілік еткен
Сонау 1895 жылдың өзінде Ташкентте «Туркестанский кружок любителей археологии» («Түркістан археология әуесқойларының үйірмесі») деген ұйым құрылған болатын. Оның өз алдына қойған мақсаты «Түркістан өлкесі шеңберінде ежелгі заман ескерткіштерін зерттеу, ...аттау және қорғау» болатын. Бұл ғылыми қоғам 20 жыл бойы

1915 жылы Ташкентте Орталық Азиядағы алғашқы қуатты ұшқынды қабылдау-тарату радиобекеті іске қосылды.

1870 жылғы сәуірдің 28-інде Ташкентте «Туркестанские ведомости» («Түркістан ведомостары») газеті шыға бастады. Ол 1917 жылға дейін шықты;

1870 жылдың маусым айында кейін Өзбекстанның Әлішер Науаи атындағы Ұлттық кітапханасына айналған «Түркістан кітапханасы» ашылды.

1874 жылғы желтоқсан айында Ташкентте қалалық су желісі іске қосылды.

Тұрғын саны жағынан Ташкент КСРО қалаларының ішінде 4-ші орында болса да, қаланың алып жатқан аумағы жағынан Мәскеуден кейінгі 2-ші орында болатын. Бұның себебі — қалада 1 қабатты үйлердің көптігі.

Ташкенттің жаңа хайуанханасы 1997 салынды. Оның ауданы 23 гектар, бұнда 415

Экологиясы

Ташкент қаласында көптеген зауыт-фабрикалар бар болсада ауасы таза қала болып саналады.